

Strasbourg, 13.6.2017
COM(2017) 323 final

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Al șaselea raport privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a
Declarației UE-Turcia**

Al șaselea raport privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia

Introducere

În perioada care face obiectul prezentului al șaselea raport¹, Declarația UE-Turcia din 18 martie 2016² a continuat să asigure o gestionare eficientă a fluxurilor de migrație de-a lungul rutei est-mediteraneene, consolidând tendința prezentată în rapoartele anterioare.

Numărul de cazuri de trecere neregulamentară a frontierei s-a menținut la un nivel scăzut (de la cel de al cincilea raport s-au înregistrat, în medie, 52 de cazuri pe zi). În pofida recentelor incidente tragice care au avut loc, numărul persoanelor care și-au pierdut viața în Marea Egee a scăzut, de asemenea, în mod semnificativ.

Persistă însă o serie de provocări, în special deoarece numărul persoanelor care sosesc îl depășește în continuare pe cel al persoanelor returnate din insulele grecești în Turcia, ceea ce exercită o presiune asupra centrelor din hotspoturile din insule. Prin urmare, sporirea rapidă a eficienței procesului de exercitare a unei căi de atac în ceea ce privește cererile de azil și a capacității de returnare din insule rămâne o prioritate, având în vedere și orice eventuală fluctuație a numărului de traversări odată cu sosirea sezonului de vară.

S-au înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește toate celelalte elemente ale declarației, inclusiv accelerarea ritmului relocării refugiaților sirieni din Turcia. Instrumentul pentru refugiații din Turcia a continuat, de asemenea, să fie pus în aplicare într-un ritm susținut. Din cele 3 miliarde EUR prevăzute pentru perioada 2016-2017, suma totală alocată a ajuns la 2,9 miliarde EUR (în creștere de la 2,2 miliarde EUR la momentul raportului anterior). S-au semnat contracte pentru 47 de proiecte în valoare totală de 1,572 miliarde EUR (în creștere de la 1,495 miliarde EUR), toate începând să fie puse în aplicare. Sumele plătite s-au ridicat la 811 milioane EUR (în creștere de la 750 de milioane EUR).

În cadrul reuniunii lor din 25 mai 2017, președinții Juncker și Tusk și președintele Erdoğan au subliniat importanța centrală a Declarației UE-Turcia pentru gestionarea comună a provocării reprezentate de migrație și hotărârea lor comună de a depune eforturi pentru a continua punerea în aplicare cu succes a acesteia.

1. Situația actuală

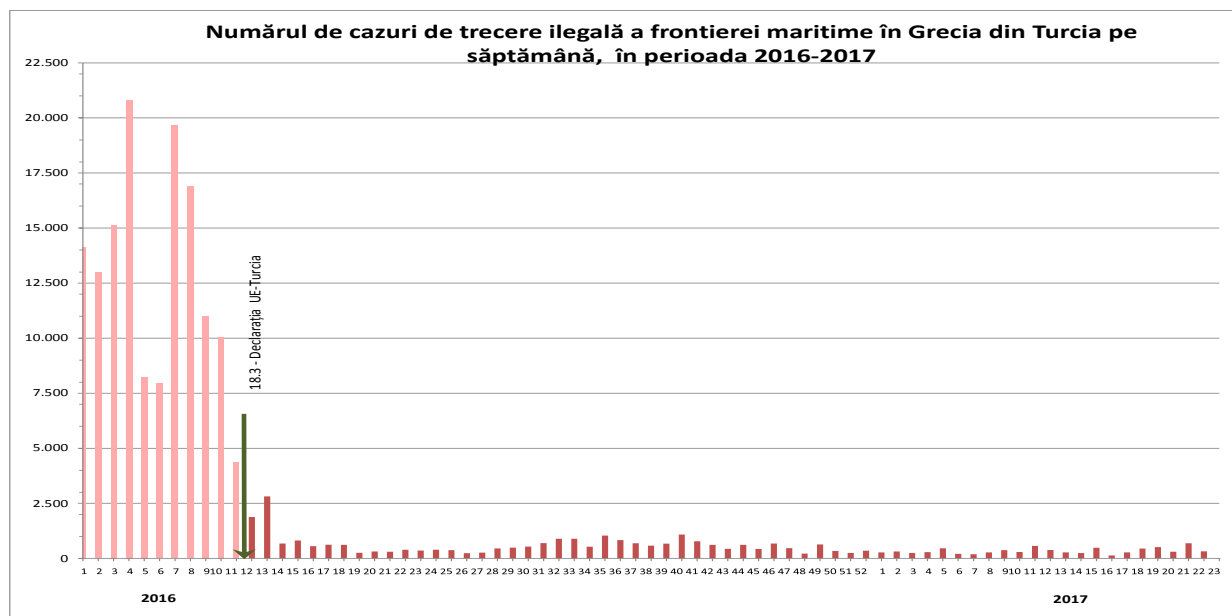
De la cel de al cincilea raport, în total au sosit din Turcia în insulele grecești 5 303 persoane (în perioada 27 februarie-8 iunie 2016), ceea ce înseamnă o medie de 52 de persoane pe zi. Aceste cifre sunt mult mai mici decât cele din aceeași perioadă a anului trecut (aproximativ 40 000 începând din 27 februarie), precum și decât cele din luna anterioară declarației (când în medie soseau peste 1 700 de persoane pe zi). Cu toate acestea, deoarece condițiile meteorologice se îmbunătățesc, există indicii că activitatea de introducere ilegală de persoane se poate intensifica, astfel cum arată numărul mai mare atât de sosiri în insulele grecești, cât și de interceptări efectuate de autoritățile turce pe continent. De la activarea Declarației UE-Turcia și până în prezent, 105 persoane și-au pierdut viața sau au dispărut în Marea Egee³. Acesta rămâne un bilanț tragic, însă numărul

¹ Care îi succede documentului COM(2016) 231 final din 20 aprilie 2016, documentului COM(2016) 349 final din 15 iunie 2016, documentului COM(2016) 634 final din 28 septembrie 2016, documentului COM(2016) 792 final din 8 decembrie 2016 și documentului COM(2017) 204 final din 2 martie 2017 („al cincilea raport”).

² <http://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>.

³ Conform bazei de date privind migrații dispăruți a Organizației Internaționale pentru Migrație; cifre aferente perioadei cuprinse între aprilie 2016-7 iunie 2017.

victimelor a scăzut semnificativ față de anul anterior declarației, când aproximativ 1 150 de persoane au murit sau au fost date dispărute.

Găzduirea celor trei milioane de refugiați din Siria⁴, din Irak și din alte țări a continuat să fie o prioritate pentru autoritățile turce, care au depus eforturi considerabile pentru a asigura o primire și condiții de trai corespunzătoare. Aceste eforturi au contribuit, de asemenea, la reducerea cazurilor de trecere ilegală a frontierei de către sirieni.

Consolidarea coordonării și a cooperării

Coordonatorul UE continuă să colaboreze îndeaproape cu toți partenerii relevanți pentru a se asigura monitorizarea zilnică a declarației și a Planului comun de acțiune privind punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia⁵, care a fost elaborat împreună cu autoritățile elene. Planul comun de acțiune a fost aprobat de Consiliul European din decembrie, care a invitat Grecia și toate statele membre să asigure punerea în aplicare a acestuia. În perioada care a trecut de la ultimul raport, s-au depus eforturi deosebite pentru a se accelera procedura în materie de azil, în special în a doua instanță, și pentru a spori capacitatea insulelor în materie de cazare prealabilă îndepărtării și de luare în custodie publică. În paralel, Comisia a sprijinit autoritățile elene pentru a asigura coordonarea, gestionarea, siguranța și securitatea în insule, pentru a moderniza centrele de primire și a îmbunătăți condițiile de trai din insule și pentru a accelera transferul migranților care trebuie să parcurgă procedura obișnuită de azil, inclusiv grupurile vulnerabile, în centre speciale de pe continent. Eforturile de sporire a ratelor de returnare au fost sprijinite și de punerea în aplicare a Recomandării Comisiei cu privire la eficientizarea returnărilor în cadrul punerii în aplicare a Directivei privind returnarea⁶. O prioritate deosebită a fost acordată și măsurilor menite să protejeze în mod eficace grupurile vulnerabile, cum ar fi reiterarea nevoii de a numi responsabili cu protecția copiilor în centrele de primire, inclusiv în toate hotspoturile care găzduiesc copii.

Răspunsurile urgente și semnificative din partea statelor membre la nevoile identificate de Biroul European de Sprijin pentru Azil și de poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european

⁴ Conform datelor oficiale din Turcia, până la 25 mai 2017, Turcia a acordat protecție temporară unui număr de 3 020 654 de sirieni. Primele nouă provincii în ceea ce privește numărul de sirieni găzduiți sunt Istanbul, Șanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Adana, Mersin, Kilis, İzmir și Mardin.

⁵ COM(2016) 792 final din 8 decembrie 2016.

⁶ C(2017) 1600 final din 7 martie 2017.

rămân indispensabile pentru ca agențiile UE să poată sprijini în mod eficace punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia. Printre aceste răspunsuri se numără și detașări pentru perioade suficient de lungi și în conformitate cu specificațiile furnizate.

Cu toate acestea, deficiențele identificate în rapoartele anterioare nu au fost încă pe deplin remediate. Până la 9 iunie, Biroul European de Sprijin pentru Azil trimisese în Grecia 101 interpreți și 100 de experți ai statelor membre, dintre care 99 au fost mobilizați în hotspoturi, 85 dintre aceștia fiind însărcinați cu soluționarea dosarelor. Astfel, deficitul actual în materie de personal este de 50 de experți. Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european a mobilizat 891 de agenți în cadrul operațiunii comune Poseidon, dintre care 88 însărcinați cu sprijinirea operațiunilor de readmisie în cadrul punerii în aplicare a declarației. Deficitul de experți necesari pentru operațiunea comună Poseidon și pentru schema de readmisie în temeiul Declarației UE-Turcia este de 13, până la sfârșitul lunii iunie, iar din iulie până la jumătatea lunii august - de 43.

Rezerva de agenți invitați detașați de statele membre și formați de Europol, care a fost înființată pentru a acorda sprijin ori de câte ori este nevoie, și-a sporit recent efectivele. În prezent, rezerva numără 278 de astfel de agenți. Aceștia au fost trimiși prin rotație în misiuni de câte trei luni în cele cinci hotspoturi din Grecia pentru a efectua controale de securitate secundare. Numărul de agenți invitați mobilizați poate varia săptămânal; 15 agenți invitați sunt mobilizați în prezent în hotspoturi. În plus, doi funcționari sunt repartizați în cadrul grupului operativ european la nivel regional din Pireu pentru a desfășura activități de coordonare.

Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european a continuat cooperarea cu NATO în ceea ce privește alerta timpurie, activitățile de supraveghere și schimbul de informații operaționale și, de asemenea, cu paza de coastă elenă și turcă. La rândul său, paza de coastă turcă a continuat operațiunile de patrulare activă și de prevenire a plecărilor din Turcia. În plus, la 29 aprilie 2017, Turcia a introdus în Legea sa privind străinii și protecția internațională, măsuri referitoare la confiscarea vehiculelor utilizate pentru introducerea ilegală de persoane. Ca urmare, există dovezi potrivit cărora persoanele care introduc ilegal migranți sunt nevoite acum să facă mai multe încercări înainte de a reuși să-i transporte pe migranți pe celălalt țărm al Mării Egee.

Inițiative în materie de informare

Portalul de informare on-line multilingv „InfoMigrants.net” a fost lansat cu succes la jumătatea lunii mai 2017. Acesta este destinat migranților potențiali din întreaga lume, furnizându-le informații privind pericolele și realitățile legate de migrație.

În Chios și Lesbos, ghișeele de informare continuă să aducă la cunoștința migranților și a solicitanților de azil drepturile și obligațiile care le revin, precum și opțiunile pe care le au la dispoziție, inclusiv în ceea ce privește azilul sau returnarea. Comisia a atras atenția Serviciului elen de primire și identificare asupra necesității de a înființa astfel de ghișee de informare în toate hotspoturile. În prezent, Serviciul de primire și identificare pregătește înființarea unui ghișeu de informare în insula Kos. Personalul care lucrează la aceste ghișee, precum și toți cei care sunt însărcinați cu furnizarea de informații în insule au la dispoziție un document de informare comun. Comisia, în cooperare cu autoritățile elene, cu Biroul European de Sprijin pentru Azil, cu Organizația Internațională pentru Migrație și cu Înalțul Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați a finalizat recent un dosar de informare care este destinat persoanelor care au sosit neregular în insulele grecești. Serviciului de primire și identificare i s-au furnizat documentele de informare relevante, pentru a fi utilizate în hotspoturi.

Principalele provocări și etapele următoare

- Statele membre trebuie să pună la dispoziție de urgență personalul de care au nevoie Biroul European de Sprijin pentru Azil și poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european.
- Ar trebui să se continue eforturile comune pentru implementarea Planului comun de acțiune privind punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia.

2. Returnarea tuturor noilor migranți în situație neregulamentară din Grecia în Turcia

În declarație se prevede returnarea tuturor noilor migranți și solicitanți de azil aflați în situație neregulamentară ale căror cereri au fost declarate inadmisibile sau neîntemeiate și care au traversat marea dinspre Turcia către insulele grecești după 20 martie 2016. Aceste măsuri sunt puse în aplicare cu respectarea strictă a dispozițiilor dreptului UE și ale dreptului internațional, precum și cu respectarea deplină a principiului nereturnării⁷.

Situația actuală

De la publicarea raportului anterior până la 9 iunie, au fost returnate, în temeiul Declarației UE-Turcia, 311 persoane care au sosit în Grecia din Turcia, inclusiv 42 de sirieni. Printre persoanele de alte naționalități s-au numărat pakistanezi (163), algerieni (37), resortisanți din Bangladesh (35), marocani (8), nepalezi (7), ghanezi (5), nigerieni (3), camerunezi (3), irakieni (1), afgani (1), egipteni (1), congolezi (1), ivorieni (1), haitieni (1), senegalezi (1) și palestinieni (1). Numărul total de migranți returnați în Turcia de la data adoptării Declarației UE-Turcia este de 1 798 de persoane⁸.

Numărul returnărilor din insulele grecești în Turcia rămâne mult mai mic decât numărul sosirilor, ceea ce menține în mod constant presiunea asupra centrelor din hotspoturile de pe insule. Acest lucru este, în principal, rezultatul întârzierilor acumulate în prelucrarea cererilor de azil în a doua instanță introduse în insulele grecești și al capacității insuficiente în materie de prelucrare și de luare în custodie publică prealabilă returnării, precum și al problemelor juridice prezentate mai jos. Cu toate acestea, ritmul returnărilor s-a accelerat în comparație cu perioada anterioară și ar trebui să se intensifice și mai mult în lunile următoare, ținând seama de îmbunătățirea capacității sistemului de azil (care acum va emite probabil mai multe decizii în a doua instanță), de numărul mai mare de operațiuni de rearestare și de sporirea capacității prealabile îndepărtării.

Pentru a îmbunătăți operațiunile de returnare, la 5 mai a avut loc la Atena o a doua reuniune tripartită, la care au participat Comisia, Grecia și Turcia. Această reuniune a abordat, printre altele, raționalizarea operațiunilor de readmisie pentru a ajunge la un nivel de eficiență maximă, schimbul de informații privind migranții care declară că sunt minori neînsoțiți și privind persoanele a căror returnare a fost propusă sau respinsă, modalitățile de gestionare a numărului sporit de operațiuni de returnare și instituirea unor canale de comunicare eficace pentru a face schimb de informații privind persoanele a căror returnare a fost respinsă din motive de securitate și ordine publică. Următoarea reuniune este prevăzută la începutul lunii iulie 2017.

⁷ Toate persoanele care au ajuns în insulele grecești după 20 martie au dreptul de a solicita azil. Fiecare cerere este tratată individual, având în vedere situația personală a solicitantului, în conformitate cu Directiva privind procedurile de azil. În acest fel se exclude orice tip de expulzare colectivă. Solicitanții au dreptul de a contesta orice decizie negativă privind cererea lor de azil și dreptul la o cale de atac judiciară eficientă împotriva oricărei astfel de decizii. Atât Grecia, cât și Turcia au adoptat și pun în aplicare măsurile legale corespunzătoare pentru a asigura respectarea deplină a dreptului UE și a dreptului internațional.

⁸ Persoanele returnate fie au primit decizii negative în materie de azil (inclusiv decizii negative în a doua instanță), fie și-au retras cererile de protecție internațională, fie nu au depus de la bun început cereri de azil. Începând din 20 martie 2016, s-au efectuat 1 210 returnări în Turcia în temeiul Declarației UE-Turcia și 588 de returnări în temeiul protocolului bilateral Grecia-Turcia.

Este necesar să se depună în continuare eforturi pentru a oferi migranților posibilitatea unei returnări efective, fie în Turcia, fie în țările lor de origine. În perioada care a trecut de la ultimul raport, 579 de migranți s-au întors în mod voluntar în țara lor de origine din insule (și 1 147 din partea continentală), cu sprijinul Programului de returnare voluntară asistată și de reintegrare din Grecia. Astfel, numărul total de migranți care au utilizat programul de la lansarea acestuia în 2016 este de aproximativ 8 700. Grecia este încurajată să utilizeze și să participe pe deplin la programele comune de returnare finanțate de UE (în special la Programul Rețelei europene de reintegrare), prin colaborarea strânsă și proactivă cu principalele agenții de implementare și prin utilizarea la maximum a sprijinului financiar și tehnic disponibil.

Migranții care au altă naționalitate decât cea siriană sunt returnați din insulele grecești în Turcia cu vaporul și sunt transferați într-un centru specializat de cazare din Kayseri, unde sunt informați cu privire la drepturile lor, inclusiv cu privire la posibilitatea de a solicita un statut de protecție în Turcia. Până în prezent⁹, 56 de persoane au prezentat cereri de protecție internațională autorităților turce: două persoane au primit statutul de refugiat, 38 de cereri sunt în curs de soluționare, iar nouă persoane au primit decizii negative¹⁰. 707 persoane au fost returnate în țările lor de origine. În urma unei vizite recente efectuate de autoritățile UE s-a confirmat faptul că situația din centru este conformă cu standardele obligatorii. În ceea ce îi privește pe sirieni, aceștia sunt returnați din insulele grecești cu avionul și sunt plasați într-o tabără de refugiați în centrul de cazare temporară İslahiye 2, situat în apropierea frontierei cu Siria. Autoritățile UE au vizitat recent centrul și au constatat că acesta îndeplinește standardele obligatorii. Sirienii au dreptul de a solicita protecție temporară și, după o preînregistrare rapidă pentru a beneficia de aceasta, pot să părăsească centrul și să se stabilească în provincia în care doresc sau, dacă preferă, pot să rămână în centru. Până în prezent, toți sirienii returnați au fost preînregistrați, cu excepția a 16 persoane, care au decis să se întoarcă voluntar în Siria; opt sirieni au decis să rămână în centrele de cazare puse la dispoziție de autoritățile turce, iar 168 dintre aceștia au optat să trăiască în afara centrelor respective.

Măsuri juridice

În prezent, douăsprezece comitete de apel soluționează căile de atac introduse împotriva deciziilor în primă instanță emise de Serviciul elen pentru azil. În plus, un comitet de apel înlocuiește alte comitete în cazul în care acestea nu sunt operaționale (de exemplu, din cauza lipsei majorității membrilor, dintr-un motiv sau altul).

În ceea ce privește cazurile din insulele elene, numărul total de căi de atac introduse împotriva celor 4 418 decizii negative în primă instanță¹¹ emise până în prezent privind admisibilitatea și privind fondul de către Serviciul pentru azil este de 3 554¹². Până în prezent s-au emis 2 088 de decizii în a doua instanță în cele 3 554 de cazuri de exercitare a unei căi de atac (adică în 59 % din cazuri). Din cele 477 de decizii emise până în prezent privind admisibilitatea în urma exercitării unei căi de atac, 57 de decizii în a doua instanță în urma exercitării unei căi de atac au confirmat deciziile privind inadmisibilitatea emise în primă instanță, iar 420 de decizii în a doua instanță au anulat deciziile privind inadmisibilitatea emise în primă instanță¹³. În ceea ce privește cele 1 416 decizii pe fond emise în urma exercitării unei căi de atac, 1 399 de decizii în a doua instanță au confirmat deciziile

⁹ Conform informațiilor primite de la autoritățile turce.

¹⁰ În plus, șapte cereri au fost clasificate în categoria „altele” (au fost retrase etc.).

¹¹ Până la 4 iunie 2017, în insulele grecești s-au depus în total 19 624 de cereri de azil. Din aceste 19 624 de cereri, Serviciul elen pentru azil a emis, din 20 martie 2016 până în prezent, 17 804 decizii în cadrul procedurilor din insule, inclusiv 12 581 privind admisibilitatea și 5 223 privind fondul.

¹² Până la 4 iunie 2017.

¹³ Acest număr total include deciziile în a doua instanță care anulează deciziile privind inadmisibilitatea emise în primă instanță și care acordă statutul de refugiat.

negative emise în primă instanță, iar 17¹⁴ le-au anulat. În perioada care face obiectul prezentului raport, 195 de cazuri de exercitare a unei căi de atac au fost închise din alte motive decât emiterea unei decizii privind fondul căii de atac, și anume o retragere implicită sau explicită nerevocată.

La 15 martie 2017, Parlamentul elen a adoptat dispoziții juridice menite să permită utilizarea raportorilor de către comitetele de apel, precum și detașarea de raportori de către Biroul European de Sprijin pentru Azil. Fără a aduce atingere independenței membrilor comitetului de apel, raportorii le acordă asistență în procesul decizional, reunind datele cazului, argumentele persoanei care contestă decizia și informațiile despre țara de origine a acesteia. În prezent, un număr total de 22 de raportori acordă deja asistență comitetelor de apel¹⁵. Punerea în aplicare a acestor dispoziții, menite să îmbunătățească activitatea comitetelor de apel și să reducă timpul de așteptare în insule al solicitanților care contestă deciziile în primă instanță până la emiterea unei decizii în a doua instanță, permite autorităților să acorde protecție internațională celor care au nevoie de aceasta și să-i direcționeze pe migranții în situație nereglementară către procedura de returnare.

Totuși, în pofida sporirii numărului comitetelor de apel și a introducerii raportorilor, procesul decizional din cadrul acestor comitete a continuat să fie lent (în medie, aproximativ 47 de decizii pe săptămână în perioada care a trecut de la ultimul raport). Până în prezent, comitetele de apel au emis 1 447 de decizii în contextul Declarației UE-Turcia: 54 privind admisibilitatea și 1 393¹⁶ privind fondul. Autoritățile elene recunosc importanța și caracterul urgent al acestei chestiuni. Autoritatea de apel se asigură că este echipată în mod corespunzător (în ceea ce privește materialele și echipamentele de birou) și că soluționarea căilor de atac introduse în insule constituie o prioritate. În plus, Autoritatea de apel din Grecia continuă să îmbunătățească fluxurile de lucru, de exemplu prin introducerea unui instrument informatic temporar de planificare pentru numiri, precum și prin analizarea posibilității ca raportorii și comitetele să se specializeze în funcție de țara de origine a persoanelor pentru care s-a întocmit un dosar de referință. Se preconizează că aceste măsuri vor contribui la sporirea numărului de decizii și, în consecință, la intensificarea ritmului returnărilor efective din insulele grecești în Turcia.

La 10 martie 2017, Consiliul de Stat elen a audiat în plen cazurile privind constituționalitatea componenței comitetelor de apel și a analizat dacă Turcia poate fi considerată o țară terță sigură pentru returnarea a doi solicitanți de azil sirieni care au introdus o cale de atac împotriva deciziilor în a doua instanță care au confirmat deciziile emise în primă instanță privind inadmisibilitatea cazurilor lor. În decizia sa din 8 mai 2017, care viza două din cele patru cazuri în cauză, plenul a confirmat că actuala componență a comitetelor de apel respectă Constituția. Plenul Consiliului de Stat nu a soluționat încă celelalte două cazuri, care vizau analiza faptului dacă Turcia este o țară terță sigură, și nu s-a stabilit o dată de pronunțare a unei decizii.

Măsuri operaționale

Potrivit autorităților elene, în insule se află în prezent 13 968¹⁷ de migranți, în timp ce numărul de locuri disponibile în centrele de primire oficiale este de doar 7 450, iar alte 1 223 de locuri sunt disponibile în cadrul sistemului de închiriere al Înalțului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați. Povara semnificativă cu care se confruntă autoritățile elene complică, de

¹⁴ Acest număr total nu include deciziile în a doua instanță care acordă statutul de refugiat și care anulează deciziile privind inadmisibilitatea emise în primă instanță.

¹⁵ Zece raportori angajați de Autoritatea de apel și doisprezece raportori detașați în cadrul Autorității de apel de Biroul European de Sprijin pentru Azil.

¹⁶ Care au confirmat deciziile negative în primă instanță în 1 377 de cazuri și le-au anulat în 16 cazuri.

¹⁷ Până la 9 iunie 2017. Având în vedere faptul că există rapoarte care pun sub semnul întrebării aceste cifre, Comisia invită autoritățile elene să clarifice numărul de migranți aflați în insule și în hotspoturi. Această clarificare ar facilita activitatea de planificare și punere în aplicare.

asemenea, gestionarea situației din hotspoturi.

Autoritățile elene, susținute de Comisie, au continuat să depună eforturi pentru a îmbunătăți condițiile în hotspoturi și în insule, prin modernizarea centrelor și prin asigurarea unor proceduri mai eficiente, în conformitate cu Planul comun de acțiune privind punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia.

În vederea sporirii numărului de returnări, la 30 martie 2017 s-a deschis în Kos un nou centru specializat de cazare prealabilă îndepărtării. Acesta are în prezent 224 de locuri, până în iulie 2017 urmând să ajungă la capacitatea sa operațională deplină, de 500 de locuri. Lucrările în curs privind zonele de luare în custodie publică prealabilă îndepărtării situate în hotspoturile din Lesbos și Samos se estimează, de asemenea, că se vor finaliza în iunie, pentru a ajunge la un număr total de 996 de locuri până la sfârșitul lunii iulie. În Chios s-a luat decizia de a începe construirea unui centru specializat de cazare prealabilă îndepărtării într-o zonă situată în afara orașului.

Sub egida grupului operativ la nivel regional al UE, s-a instituit un grup de lucru permanent în materie de securitate, care a reunit experți în domeniul securității din partea Comisiei și a agențiilor UE pentru a consilia autoritățile elene cu privire la principalele domenii de risc. Printre provocările comune cu care se confruntă în prezent insulele se numără amânarea publicării oficiale a planurilor de evacuare a zonelor, pe care autoritățile elene le-au finalizat, și organizarea de exerciții de evacuare pentru personal. Coordonatorii permanenți din Grecia, care și-au preluat din luna februarie funcțiile în toate hotspoturile, rămân responsabili cu gestionarea globală a acestora și, în special, cu soluționarea problemelor în materie de siguranță și ordine publică.

În vederea facilitării operațiunilor de returnare, guvernul elen a introdus, de asemenea, o dată-limită pentru a solicita înscrierea în Programul de returnare voluntară asistată și de reintegrare, astfel încât să se evite orice eventuală utilizare abuzivă a acestuia, în special chiar înainte de o operațiune de returnare¹⁸. Pentru ca acest sistem să poată fi pus în aplicare în mod eficient și pentru a aduce la cunoștința tuturor solicitanților de azil respinși data-limită de depunere a unei cereri, migranții în cauză primesc o broșură cu informații specifice din partea Organizației Internaționale pentru Migrație, care a continuat, de asemenea, să asigure o prezență permanentă în hotspoturile din cele cinci insule, făcând cunoscut programul și furnizând consiliere individuală.

În pofida progreselor, rămân încă multe de făcut pentru a remedia situația din insule. Astfel cum s-a raportat anterior și în plus față de cele prezentate mai sus, intervalul de timp cuprins între formularea unei cereri de azil și depunerea acesteia ar trebui redus în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Directiva privind procedurile de azil, care prevede că o persoană care formulează o cerere de azil trebuie să aibă posibilitatea efectivă de a o depune în cel mai scurt timp posibil. În plus, în condițiile în care poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european cofinanțează mobilizarea a 280 de agenți ai poliției elene în hotspoturi, trebuie facilitată și planificată și mai mult utilizarea coordonată și eficace a acestora pentru a se asigura în continuare securitatea în zonă.

¹⁸ Migranții în situație nereglementară, care au depus o cerere de azil într-unul dintre centrele de primire și identificare, au dreptul de a solicita să beneficieze de returnare voluntară asistată și de reintegrare în orice moment, până la cinci zile de la notificarea deciziei negative privind cererea lor de azil de către Serviciul pentru azil (decizie în materie de azil în primă instanță). Posibilitatea de a beneficia de returnare voluntară asistată și de reintegrare este oferită, de asemenea, migranților a căror returnare în Turcia a fost propusă, dar care a fost respinsă de această țară, indiferent de data-limită menționată mai sus. Solicitanții de azil, cărora li s-a notificat deja o decizie negativă în materie de azil în primă instanță atunci când s-a introdus data-limită, au avut posibilitatea, până la 9 aprilie, să solicite înscrierea în Programul de returnare voluntară asistată și de reintegrare.

Grecia a înregistrat progrese, începând să utilizeze programele sale naționale din cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare și al Fondului pentru securitate internă. Comisia continuă să sprijine autoritățile elene pentru a accelera și mai mult punerea în aplicare, astfel încât finanțarea disponibilă în cadrul acestor programe (509 milioane EUR disponibile pentru perioada 2014-2020) să poată fi utilizată pe deplin pentru a răspunde nevoilor de gestionare a migrației în Grecia. În acest scop, autoritățile elene ar trebui să adopte toate măsurile legislative, administrative și operaționale relevante și să amelioreze coordonarea dintre părțile interesate relevante, să consolideze capacitatea operațională și să îmbunătățească mecanismele de punere în aplicare, inclusiv prin raționalizarea procedurilor de achiziții publice. În plus față de finanțarea disponibilă în cadrul programelor naționale, de la începutul crizei migrației în 2015 s-a acordat din Fondul pentru azil, migrație și integrare și din Fondul pentru securitate internă o asistență de urgență substanțială, în valoare de aproximativ 356,8 milioane EUR, pentru a ajuta Grecia să își consolideze centrele de primire și capacitățile în materie de migrație, azil și gestionare a frontierelor.

În februarie 2017, autoritățile elene au pus în aplicare planificarea financiară pentru 2017 privind înființarea și gestionarea centrelor de primire. Aceasta vizează asigurarea unei abordări coordonate de a acoperi cele mai stringente nevoi în materie de primire din Grecia, în timp util și în mod eficace și eficient, utilizând simultan toate sinergiile posibile din toate sursele disponibile (inclusiv programele naționale finanțate de UE și asistența de urgență acordată în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare și al Fondului pentru securitate internă, sprijinul de urgență acordat în cadrul Instrumentului de sprijin de urgență pe teritoriul UE, precum și bugetul de stat).

Până la 6 iunie 2017, s-au încheiat contracte în valoare de 249 de milioane EUR în cadrul sprijinului de urgență pe teritoriul UE, cu 14 parteneri din domeniul umanitar pentru a răspunde nevoilor umanitare ale refugiaților și ale migranților din Grecia. Până în prezent, acest sprijin s-a axat pe furnizarea de adăposturi, de numerar pentru produse alimentare și nealimentare, de asistență pentru minorii neînsoțiți și de servicii educaționale, fiind finanțate totodată și activități esențiale în materie de sănătate. 196 de milioane EUR rămân disponibile pentru a sprijini în continuare măsurile luate pentru a face față afluxului de refugiați, în conformitate cu criteriile aplicabile. În ceea ce privește adăposturile, în prezent accentul se pune pe trecerea treptată de la tabere la locuințe închiriate, pentru un număr total de până la 30 000 de beneficiari. În ceea ce privește numerarul, începând cu 1 mai 2017, programul de asistență în numerar cu scopuri multiple, destinat părții continentale a Greciei, acoperă cheltuieli pentru produse alimentare și nealimentare, având obiectivul de a oferi condiții de trai demne persoanelor aflate în dificultate.

Principalele provocări și etapele următoare

- Accelerarea de urgență a prelucrării cererilor de azil și sporirea numărului de decizii emise de fiecare comitet de apel, acordarea de prioritate căilor de atac introduse în insule și intensificarea ritmului returnărilor în Turcia în temeiul Declarației UE-Turcia.
- Asigurarea în insule a capacității corespunzătoare de primire și prealabile îndepărtării.
- Punerea în aplicare de urgență a tuturor măsurilor necesare pentru a se asigura utilizarea în timp util, eficientă și eficace a finanțării UE disponibile în cadrul programelor naționale ale Greciei.

3. Mecanismul de relocare „unu la unu” din Turcia în UE

Situația actuală

La 9 iunie, numărul total de sirieni relocați din Turcia în UE în cadrul mecanismului 1:1 era de

6 254. În perioada care face obiectul prezentului raport, au fost relocați 2 689 de sirieni, în zece state membre (Austria, Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, România, Spania, Suedia și Țările de Jos)¹⁹. Numărul total de persoane pentru care s-a aprobat relocarea și care așteaptă să fie relocate este în prezent de 1 458. Ritmul relocării continuă să fie considerabil mai rapid în comparație cu cel al returnărilor din insulele grecești. Acest ritm constant al relocărilor²⁰ trebuie să fie menținut.

Statele membre înregistrează în continuare progrese satisfăcătoare în pregătirea viitoarelor operațiuni de relocare, inclusiv prin noi misiuni în Turcia pentru interviuarea candidaților la relocare. Autoritățile turce depun eforturi pentru a furniza liste cu persoane propuse în vederea relocării. De la începutul anului, acestea au transmis Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați noi liste, pe care sunt înscrise peste 20 000 de persoane propuse în vederea relocării. Menținerea furnizării acestor liste cu persoane propuse în vederea relocării reprezintă o condiție importantă pentru a se asigura ritmul constant al relocărilor. În paralel, statele membre ale UE au comunicat Înalțului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați angajamentele lor de relocare aferente anului 2017, care se ridică la aproape 25 000.

Măsuri operaționale

Pentru a sprijini relocarea în temeiul Declarației UE-Turcia, Delegația UE din Ankara a continuat să organizeze reuniuni săptămânale cu autoritățile turce competente, cu statele membre, cu Înalțul Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați și cu Organizația Internațională pentru Migrație, în vederea comparării datelor statistice și a discutării noutăților operaționale.

Delegația UE a elaborat un proiect de chestionar pentru relocare și l-a transmis statelor membre și Înalțului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați. Chestionarul este menit să furnizeze candidaților sirieni la relocare informații cuprinzătoare cu privire la fiecare stat membru de primire. Se preconizează că astfel va scădea numărul cazurilor de abandon. Chestionarul a fost salutat de majoritatea statelor membre și de Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați, care ar trebui să îl utilizeze în curând în timpul interviurilor cu candidații sirieni.

Principalele provocări și etapele următoare

- Menținerea ritmului constant al relocării.

4. Împiedicarea apariției de noi rute maritime sau terestre de migrație nereglementară

Nu există dovezi care să indice că eforturile de a controla fluxurile pe ruta est-mediteraneeană au determinat vreo redirectionare majoră din Turcia. Cu toate acestea, de la cel de al cincilea raport, în pofida faptului că Turcia a continuat operațiunile „Aegean Hope” și „Safe Med”²¹, 20 de ambarcațiuni, având la bord un număr total de 1 389 de migranți, au sosit în Italia din Turcia, iar două ambarcațiuni au sosit în Cipru, având la bord un număr total de 116 migranți, toți sirieni.

Numărul de cazuri detectate de treceri nereglementare ale frontierelor terestre ale Turciei cu

¹⁹ În plus, în Norvegia au fost relocați din Turcia, de la 4 aprilie 2016 până în prezent, 563 de sirieni. Deși Norvegia aplică procedurile standard de operare pentru relocare convenite cu Turcia în cadrul mecanismului 1:1, numărul de relocări în Norvegia în cadrul mecanismului 1:1 nu se scade din numărul de sirieni returnați din Grecia.

²⁰ COM(2017) 212 final din 12 aprilie 2017, COM(2017) 260 final din 16 mai 2017, COM(2017) 330 final din 13 iunie 2017.

²¹ În cadrul acestor operațiuni sunt mobilizați 2 500 de membri ai personalului, care au la dispoziție 65 de ambarcațiuni de pază de coastă, două ambarcațiuni de salvare, zece elicoptere și trei aeronave cu aripă fixă.

Bulgaria și Grecia pare să fi rămas redus în cursul ultimelor șase luni: în medie, s-au înregistrat în fiecare zi aproximativ cinci cazuri de trecere ilegală a frontierei în Grecia și două în Bulgaria. În prezent, la frontiera dintre Bulgaria și Turcia sunt mobilizați 105 agenți ai poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european.

5. Sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat

Comisia își continuă eforturile de a facilita finalizarea rapidă a procedurilor standard de operare pentru sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat gestionat împreună cu statele participante și cu Turcia. Declarația UE-Turcia prevede că sistemul va fi activat odată ce trecerile neregulamentare ale frontierei dintre Turcia și UE vor fi încetate sau, cel puțin, vor fi fost reduse în mod semnificativ și sustenabil. Pe baza unei noi versiuni a proiectului de proceduri standard de operare trimisă Turciei la sfârșitul lunii mai, la 8 iunie au avut loc, la Ankara, discuții constructive între Comisie și Turcia și s-au făcut progrese considerabile în ceea ce privește ajungerea la un acord asupra proiectului. Ajungerea rapidă la un acord asupra procedurilor standard de operare și adoptarea deciziei de activare a acestora ar impulsiona punerea în aplicare a declarației, oferindu-le sirienilor o alternativă sigură și legală la migrația neregulamentară către UE.

6. Liberalizarea vizelor

Referitor la punerea în aplicare a Foii de parcurs privind liberalizarea vizelor, șapte obiective de referință nu au fost încă îndeplinite, astfel cum s-a subliniat în rapoartele anterioare:

- eliberarea de *documente de călătorie biometrice* pe deplin compatibile cu standardele UE;
- adoptarea măsurii de prevenire a *corupției* prevăzute în foaia de parcurs;
- încheierea unui *acord de cooperare operațională cu Europol*;
- revizuirea legislației și a practicilor privind *terorismul* în conformitate cu standardele europene;
- alinierea legislației privind *protecția datelor cu caracter personal* la standardele UE;
- asigurarea unei *cooperări judiciare* eficace în materie penală cu toate statele membre ale UE;
- punerea în aplicare a tuturor dispozițiilor *Acordului de readmisie UE-Turcia*.

Astfel cum s-a raportat anterior, Comisia continuă să încurajeze eforturile Turciei de a îndeplini pe deplin și cât mai curând posibil toate obiectivele de referință rămase, prevăzute în foaia de parcurs privind liberalizarea vizelor. Comisia și Turcia au continuat să poarte un dialog susținut pentru a găsi soluții, inclusiv privind modificările legislative și procedurale necesare în vederea îndeplinirii tuturor obiectivelor de referință rămase.

Regulamentul (CE) nr. 539/2001 modificat, care întărește actualul mecanism de suspendare a regimului de călătorii fără viză pentru cetățenii din orice țară care beneficiază de liberalizarea vizelor, a intrat în vigoare la 28 martie 2017²².

²² Regulamentul (UE) 2017/371 al Parlamentului European și al Consiliului din 1 martie 2017 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (revizuirea mecanismului de suspendare).

7. Instrumentul pentru refugiații din Turcia

În perioada care a trecut de la ultimul raport, Comisia a depus în continuare eforturi pentru a răspunde celor mai stringente nevoi ale refugiaților și ale comunităților-gazdă din Turcia. Din cele 3 miliarde EUR prevăzute pentru perioada 2016-2017, suma totală alocată a ajuns la 2,9 miliarde EUR (în creștere de la 2,2 miliarde EUR la momentul raportului anterior), odată cu publicarea Planului de punere în aplicare a ajutorului umanitar pentru 2017. Din cele 2,9 miliarde EUR, s-au semnat contracte pentru 47 de proiecte în valoare totală de 1,572 miliarde EUR (în creștere de la 1,495 miliarde EUR), toate începând să fie puse în aplicare. Suma totală plătită a ajuns la 811 milioane EUR (în creștere de la 750 de milioane EUR), atât pentru asistența umanitară, cât și pentru asistența fără caracter umanitar.²³

La ultima reuniune a Comitetului director, care a avut loc la 31 martie 2017, s-a recunoscut faptul că finanțarea coordonată prin intermediul Instrumentului pentru refugiații din Turcia („instrumentul”) continuă să aibă pe teren un impact direct semnificativ. Comisia colaborează îndeaproape cu autoritățile turce și cu alți parteneri pentru a accelera și mai mult încheierea de contracte, executarea proiectelor și efectuarea plăților. Instrumentul pentru refugiații din Turcia sprijină drepturile copiilor, drepturile omului și drepturile refugiaților în general, inclusiv egalitatea de gen.

Cadrul privind rezultatele instrumentului a fost finalizat în martie 2017 și a început monitorizarea proiectelor finanțate de instrument.

Asistența umanitară

Comisia a continuat să își pună în aplicare strategia umanitară în cadrul instrumentului²⁴. Comisia a majorat sumele angajate prin contracte la 593 de milioane EUR, prin intermediul a 35 de proiecte umanitare cu 19 parteneri, care au ca obiect satisfacerea nevoilor de bază, protecția, educația, sănătatea, hrana și adăposturile. Din cele 593 de milioane EUR pentru care s-au încheiat contracte, 463 de milioane EUR au fost deja plătite până în prezent.

S-a accelerat, de asemenea, punerea în aplicare a programului umanitar emblematic, plasa de siguranță socială de urgență. Acest program, care face obiectul unui contract cu Programul Alimentar Mondial, a avut un buget inițial de 348 de milioane EUR și îi sprijină pe cei mai vulnerabili refugiați prin transferuri directe de numerar către familii, printr-un card de debit. Până la sfârșitul lunii mai 2017, de sprijinul acordat de plasa de siguranță socială de urgență au beneficiat peste 600 000 de refugiați din Turcia. În perioada care face obiectul prezentului raport, Comisia a aprobat un nou quantum al sumei transferate și noi criterii de direcționare a sprijinului, ceea ce înseamnă că familiile eligibile vor primi de acum înainte lunar 120 TRY de persoană, precum și majorări trimestriale suplimentare. Astfel, un număr mai mare de beneficiari vor putea să aibă acces mai repede la ajutor. Comisia își propune ca, datorită acestor modificări, care ar trebui să intre în vigoare în iunie 2017, numărul celor care beneficiază de sprijinul său direcționat să sporească, ajungând la 1,3 milioane de refugiați.

În mai 2017, s-au efectuat primele plăți pentru familiile de refugiați în cadrul mecanismului de

²³ Fondurile vor fi plătite integral, în tranșe, numai la finalizarea proiectelor, în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare. În cadrul activităților de promovare a vizibilității instrumentului s-a elaborat o hartă interactivă care permite vizualizarea directă a locului în care se desfășoară diferitele proiecte și a rezultatelor preconizate ale acestora: http://ec.europa.eu/enlargement/news_corner/migration/index_en.htm.

²⁴ În cadrul instrumentului continuă furnizarea de asistență umanitară, în conformitate cu legislația UE în materie de ajutor umanitar și cu principiile prevăzute în consensul european privind ajutorul umanitar.

transfer condiționat de numerar pentru educație. Acest program se bazează pe plasa de siguranță socială de urgență și furnizează transferuri de numerar familiilor vulnerabile pentru a încuraja înscrierea la școală a copiilor refugiați și participarea lor regulată la cursuri. Transferurile condiționate de numerar pentru educație sunt puse în aplicare prin intermediul unui acord cu Fondul Națiunilor Unite pentru Copii în valoare de 34 de milioane EUR, fiind astfel cel mai amplu program pus în aplicare vreodată de Comisie în ceea ce privește educația în situații de urgență. Comisia preconizează că 230 000 de copii vor beneficia în mod direct de transferuri condiționate de numerar pentru educație în primul an al programului.

Comisia a continuat să încheie contracte cu parteneri în materie de protecție și sănătate. Contractele în materie de protecție includ acordarea de sprijin pentru cei mai vulnerabili refugiați, inclusiv refugiații cu handicap, precum și punerea în legătură a refugiaților cu serviciile de protecție și ajutarea acestora să se integreze în Turcia. În ceea ce privește sănătatea, proiectele vizează consolidarea accesului la servicii specializate pentru refugiații afectați de conflict și furnizarea de asistență medicală vitală, de recuperare fizică, de îngrijiri de sănătate mintală, precum și sprijinirea și protecția refugiaților vulnerabili, inclusiv a victimelor violenței de gen. Cel mai recent contract, semnat cu Organizația Mondială a Sănătății la 3 mai 2017, sprijină formarea personalului medical sirian pentru a-l integra în sistemul de sănătate din Turcia.

La 3 mai 2017, Comisia a publicat Planul de punere în aplicare a ajutorului umanitar în Turcia pentru anul 2017. Acesta stabilește prioritățile pentru punerea în aplicare a asistenței umanitare, în valoare de 714 milioane EUR. În cadrul acestui Plan de punere în aplicare a ajutorului umanitar, Comisia va continua să acorde asistență unora dintre cei mai vulnerabili refugiați din Turcia și să îi pună în legătură pe aceștia cu serviciile publice, utilizând mai ales plasa de siguranță socială de urgență, în special în ceea ce privește nevoile de bază, sănătatea, educația și protecția. Atenția se va concentra în continuare asupra refugiaților din afara taberelor, care constituie marea majoritate a refugiaților din Turcia și sunt cei mai vulnerabili.

Asistența fără caracter umanitar

În cadrul componentei fără caracter umanitar a instrumentului, în prezent s-au alocat 1 577 de milioane EUR. Valoarea sumelor angajate prin contracte a crescut la 979 de milioane EUR și plățile către partenerii însărcinați cu punerea în aplicare au ajuns la 348 de milioane EUR.

La 31 martie 2017, în cadrul Fondului fiduciar regional al Uniunii Europene ca răspuns la criza siriană („Fondul fiduciar regional al UE”) s-a semnat un nou contract în valoare de 33 de milioane EUR. Acest proiect, care este pus în aplicare de Crucea Roșie din Danemarca împreună cu Semiluna Roșie din Turcia, are ca obiect înființarea a zece centre comunitare într-o serie de orașe, de care vor beneficia peste 200 000 de copii refugiați sirieni. În plus, ar trebui ca la 13 iunie 2017 cele trei documente de acțiune (și anume, propunerile de finanțare în cadrul Fondului fiduciar regional al UE), cu o valoare de peste 120 de milioane EUR, să fie prezentate în vederea adoptării Comitetului operațional al Fondului fiduciar regional al UE. Aceste propuneri sunt menite să îmbunătățească accesul refugiaților sirieni la serviciile medicale, precum și să sporească reziliența refugiaților sirieni și a comunităților-gazdă și să consolideze competențele necesare pentru viață ale refugiaților care au altă naționalitate decât cea siriană.

Activitățile finanțate în cadrul măsurii speciale, în valoare de 1,4 miliarde EUR, care a fost adoptată în iulie 2016, au avut, de asemenea, un impact semnificativ pe teren. La 23 mai 2017, în Kilis s-a inaugurat prima clinică pentru migranți, pentru a ajuta comunitatea să facă față presiunii suplimentare exercitate asupra sistemului de sănătate local²⁵, iar deschiderea unei a doua clinici este

²⁵ Aceasta este, de asemenea, prima infrastructură din sectorul sănătății care a fost realizată în cadrul instrumentului și un bun exemplu de furnizare sincronizată a asistenței în cadrul ambelor componente ale instrumentului: din

planificată pentru luna iunie, în Ankara: în total, se vor înființa 220 de centre de sănătate pentru migranți. În ceea ce privește educația, un număr total de aproximativ 5 500 de profesori de limba turcă au fost angajați în 23 de provincii pentru a-i ajuta pe refugiați să învețe limba și să se integreze. Aproape 44 000 de elevi au fost identificați pentru a urma cursuri de recuperare, peste 33 000 de elevi au fost selectați pentru a fi transferați la școli și aproape 500 de îndrumători și profesori-consilieri îi ajută pe elevi. Instrumentul sprijină, de asemenea, activitatea guvernului turc pentru a îmbunătăți calitatea educației: aproximativ 20 000 de profesori voluntari sirieni au beneficiat de formare privind tehnici de predare îmbunătățite, iar 18 000 au trecut examenul scris și au primit certificate oficiale. Recunoscând nevoile specifice ale copiilor sirieni, peste 7 500 de fete și băieți au primit sprijin psihosocial și aproape 5 000 de adolescenți și tineri din 20 de provincii au beneficiat de sprijin *inter pares* din partea animatorilor socioeducativi. Instrumentul a contribuit, de asemenea, la școlarizarea a peste 310 000 de copii sirieni, la sprijinirea a 280 de studenți, la predarea de cursuri de limbă engleză unui număr de 120 de tineri care aveau vârsta de a se înscrie în învățământul superior și la oferirea pentru 70 de elevi de consiliere privind oportunitățile în materie de învățământ complementar și superior.

Așa cum s-a stabilit în cadrul ultimei reuniuni a Comitetului director, această măsură specială din iulie 2016 este în curs de modificare²⁶, iar bugetul său total a fost majorat cu 10 milioane EUR. Această modificare este efectuată în strânsă cooperare cu autoritățile turce și pe baza evaluării nevoilor din iunie 2016, reflectând necesitatea mobilizării rapide, eficiente și eficace a instrumentului. Deoarece numărul de persoane returnate este mai mic decât cel preconizat, măsura specială privind returnările este, de asemenea, modificată pentru a îmbunătăți capacitatea Direcției generale pentru gestionarea migrației din Turcia de a gestiona, de a primi și de a găzdui migranți și persoane returnate, în special în ceea ce privește resursele umane și infrastructura. Până în prezent, proiectul a acoperit costurile aferente operațiunilor de returnare a sirienilor și a persoanelor care nu sunt de naționalitate siriană, precum și costurile aferente achiziționării de echipamente logistice de către Direcția generală pentru gestionarea migrației și lucrărilor de construcție a unui centru special de cazare pentru 750 de persoane.

Comisia pregătește și alte intervenții în domeniul sprijinului socioeconomic și al infrastructurii municipale, în strânsă cooperare cu autoritățile turce, care ar trebui să fie semnate înainte de vacanța de vară și puse în aplicare de instituțiile financiare internaționale.

Principalele provocări și etapele următoare

- Încheierea rapidă de contracte pentru toate celelalte acțiuni rămase din cadrul măsurilor speciale și asigurarea punerii în aplicare eficace a acestora în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare.
- Încheierea rapidă de contracte în cadrul Planului de punere în aplicare a ajutorului umanitar pentru anul 2017.
- Adoptarea înainte de vacanța de vară a măsurilor speciale modificate privind educația, sănătatea, infrastructura municipală și sprijinul socioeconomic, precum și privind returnările.

8. Modernizarea uniunii vamale

În perioada care a trecut de la ultimul raport, Consiliul și-a continuat în mod activ lucrările privind

componenta fără caracter umanitar s-au finanțat costurile operaționale aferente construirii clinicii și achiziționării echipamentelor acesteia, iar din componenta umanitară - formarea și calificările medicilor sirieni.

²⁶ Principalele modificări vizează înlocuirea partenerului însărcinat cu punerea în aplicare în ceea ce privește infrastructura municipală, includerea unei dispoziții pentru construirea de școli modulare și a încă unui spital și redefinirea naturii sprijinului socioeconomic, punând accentul pe integrarea pe piața forței de muncă a refugiaților și pe oportunitățile de angajare oferite acestora.

propunerea Comisiei de deschidere a negocierilor cu Turcia referitoare la modernizarea cadrului comercial bilateral²⁷. Comisia invită Consiliul să finalizeze aceste lucrări cât mai repede posibil pentru a putea începe negocierile privind un acord important care, aplicat tuturor statelor membre, ar debloca potențialul încă neexploatat în relațiile comerciale și economice UE-Turcia.

9. Procesul de aderare

În cadrul negocierilor de aderare, până în prezent au fost deschise 16 capitole, iar unul a fost închis provizoriu.

Astfel cum s-a raportat anterior, au fost transmise Consiliului, fără a aduce atingere pozițiilor exprimate de statele membre în conformitate cu normele în vigoare, documentele pregătitoare cu privire la energie (capitolul 15), educație și cultură (capitolul 26), precum și la politica externă, de securitate și apărare (capitolul 31). Continuă activitățile tehnice în domenii esențiale: sistemul judiciar și drepturile fundamentale (capitolul 23), precum și justiția, libertatea și securitatea (capitolul 24).

UE se așteaptă ca Turcia să respecte cele mai ridicate standarde în ceea ce privește democrația, statul de drept și respectarea libertăților fundamentale, inclusiv a libertății de exprimare.

10. Condițiile umanitare din Siria

Situația umanitară din Siria continuă să fie extrem de îngrijorătoare: 6,3 milioane de persoane au fost strămutate în interiorul țării, multe dintre acestea de mai multe ori, iar 13,5 milioane de persoane au nevoie de asistență urgentă. Apelul de strângere de fonduri pentru Siria lansat în 2017 de Organizația Națiunilor Unite se ridică la aproximativ trei miliarde EUR, până în prezent strângându-se 20 % din această sumă. În cadrul Conferinței de la Bruxelles, comunitatea internațională a mobilizat doar pentru 2017 o finanțare de 5,6 miliarde EUR, o sumă fără precedent, destinată ajutorului umanitar și celui fără caracter umanitar, ca răspuns la nevoile sirienilor din Siria, dar și din țările-gazdă vecine, la care se adaugă alte 3,5 miliarde EUR pentru perioada 2018-2020²⁸.

Accesul rămâne o problemă majoră pentru furnizarea de asistență, care este împiedicată de luptele în curs și de alte restricții impuse de toate părțile la conflictul din Siria. Acești factori îngreunează în mod constant furnizarea de ajutor umanitar pentru cele 3,9 milioane de persoane care, conform estimărilor, trăiesc în zone greu accesibile și cele aproximativ 625 000 de persoane din zonele asediate. Autoritățile locale au aprobat cu întârziere acordarea de asistență și în zonele controlate de kurzi din nord-estul Siriei, iar conform raportărilor, accesul partenerilor transfrontalieri cu sediul în Turcia în nord-vestul Siriei este foarte dificil. Grupurile de opoziție armate nestatale și grupurile teroriste desemnate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite impun tot mai multe cerințe organizațiilor neguvernamentale, unele dintre acestea fiind obligate să reducă sau să suspende temporar operațiunile. În aprilie și în mai 2017, convoaiele Organizației Națiunilor Unite au putut să ajungă la doar aproximativ 10 % din persoanele aflate într-o situație dificilă în zone asediate.

În acest context, asistența transfrontalieră a devenit tot mai importantă. Majoritatea asistenței la nivel transfrontalier este furnizată din Turcia și din Iordania, care continuă să faciliteze în mod constructiv accesul pe toate rutele posibile. UE sprijină operațiunile transfrontaliere de salvare de

²⁷ Comisia a adoptat propunerea sa privind directivele de negociere în decembrie 2016.

²⁸ Conferința internațională, care a avut loc la 5 aprilie 2017 la Bruxelles, privind „Sprijinirea viitorului Siriei și al regiunii” a fost organizată de UE și coprezidată de UE, Organizația Națiunilor Unite, Germania, Kuweit, Norvegia, Qatar și Regatul Unit.

vieți omenești din Turcia pentru a ajunge la persoanele aflate în nordul Siriei, prin intermediul organizațiilor umanitare partenere care desfășoară activități menite să furnizeze hrană, apă, adăpost, asistență medicală și protecție populației care are cea mai mare nevoie de acestea.

Având în vedere persistența violențelor și nevoile umanitare imense, UE continuă să îndemne toate părțile să respecte obligațiile care le revin în temeiul dreptului internațional umanitar și să se asigure că protecția civililor este prima prioritate, de la fiecare punct de intrare posibil, inclusiv din Turcia și Iordania. Acest lucru este valabil și în cazul conceptului de zone de detensionare a situației din Siria, convenite de către Turcia, Iran și Rusia, garanții încetării focului care a fost stabilită la 30 decembrie 2016, cu obiectivul de a institui zone de încetare a ostilităților pentru a asigura protecția civililor. UE salută toate eforturile în acest sens, cu condiția ca dreptul internațional umanitar să fie respectat.

11. Concluzii

Declarația UE-Turcia a continuat să dea rezultate concrete. S-a consolidat tendința de scădere pronunțată a trecerilor neregulate și periculoase și de reducere a pierderilor de vieți omenești în Marea Egee, corelată cu impactul practic al proiectelor de sprijinire a refugiaților sirieni și a comunităților-gazdă din Turcia din cadrul Instrumentului pentru refugiații din Turcia. Cu toate acestea, deși numărul traversărilor s-a stabilizat la niveluri scăzute, factorii de impuls pentru migrația către Europa continuă să existe. Declarația UE-Turcia continuă să joace un rol-cheie în asigurarea faptului că provocarea reprezentată de migrație în Mediterana de Est este abordată în mod eficace și în comun de UE și Turcia, după cum au subliniat președinții Juncker și Tusk și președintele Erdoğan în cadrul reuniunii lor din 25 mai.

Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a se asigura punerea în aplicare deplină și susținută a Declarației UE-Turcia, pe baza unei hotărâri politice continue din partea tuturor părților.

Ritmul încheierii de contracte și al punerii în aplicare a proiectelor în cadrul instrumentului ar trebui să fie intensificat atât de UE, cât și de Turcia, pentru a se accelera acordarea unui sprijin concret refugiaților sirieni și comunităților-gazdă ale acestora din Turcia.

Actualele angajamente ale statelor membre privind relocarea refugiaților sirieni din Turcia în Europa se ridică la 25 000 de locuri pentru 2017. În plus, sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat ar trebui să fie convenit rapid de UE și Turcia, iar apoi să se adopte cu celeritate o decizie privind activarea sa, pentru a facilita astfel relocările din Turcia.

Sunt necesare, de asemenea, eforturi suplimentare din partea autorităților elene, a agențiilor UE și a statelor membre pentru a întreprinde măsurile recomandate în cadrul Planului comun de acțiune aprobat de Consiliul European în vederea îmbunătățirii capacității administrației elene în materie de gestionare a migrației și a azilului și, în ultimă instanță, pentru a îmbunătăți situația din insulele grecești. În acest context, este esențial să se depună eforturi rapide și semnificative pentru a spori ratele de returnare în Turcia a persoanelor care nu au dreptul să rămână în Grecia, cu respectarea deplină a normelor UE și a celor internaționale.

Turcia ar trebui să ia măsurile necesare pentru a îndeplini cât mai rapid posibil obiectivele de referință rămase în materie de liberalizare a vizelor, astfel încât UE să poată elimina obligativitatea vizelor pentru cetățenii turci.

Consiliul ar trebui să finalizeze lucrările referitoare la mandatul de negociere privind modernizarea uniunii vamale cât mai repede posibil pentru a putea începe negocierile având ca obiect un acord important, deblocând potențialul încă neexploatat în relațiile comerciale și economice UE-Turcia.

Comisia va continua să impulsioneze acțiunile inițiate și va prezenta următorul raport privind progresele înregistrate în octombrie 2017.